De firma Leysen
1928 - 2021

Alphons F.J. Leysen

illustraties collectie AFJ.L tenzij anders vermeld

Drieënnegentig jaar Firma Leysen

Het was in het jaar 1928 dat Fons Leysen en Marie Leysen de Leeuw in het centrum van Schoorl een smederij met potten- en pannenwinkel begonnen. Fons Leysen was op achtjarige leeftijd met zijn vader en moeder, broer Louis en zusjes Marja en Mathilde in 1914 vanuit Antwerpen naar Nederland gevlucht. Broer Sjef was achtergebleven in Brabant.

Het gezin werd in Schoorl opgevangen in het dubbele woonhuisje achter de NH-kerk aan de Burgemeester Peecklaan. Later gingen ze in de huisjes achter het oude Raadhuisje van Groet wonen.
Marie de Leeuw was de dochter van Johannes de Leeuw, smid in Schoorldam in de Sluisweg aan de overkant van het kanaal, gemeente Warmenhuizen.

Het dubbele woonhuis achter de NH-kerk aan de Burgemeester Peecklaan.

Huisjes achter het raadhuis, Kerkbrink 12-13, Groet, tekening van Dirk van Baar.

Broer Syfardus de Leeuw voor de smederij, Sluisweg 10, 1908.

Fons Leysen
Jacobus Josephus Alphonsus (Fons) Leysen werd op 7 februari 1905 in Antwerpen geboren. Hij was de jongste in het gezin van vijf kinderen. Vader was Johannes Franciscus Antonius Leysen (toneelmeester in Antwerpen, 1875-1932) en moeder Louisa Leysen van de Cruys (1878-1968). Zijn jeugd bracht Fons grotendeel door in Groet, waar hij de lagere school volgde met o.a. de meesters Sliesling en Kettenburg. Na de lagere school moest Fons gelijk aan het werk en zo werkte hij o.a. met zijn vader op 'Duinbosch', de kwekerij van Medendorp in Groet en de steenfabriek in Schoorldam. In de twintiger jaren van de vorige eeuw werd Fons smidsknecht bij Johannes de Leeuw en daar werd hij verliefd op Marie, de dochter van Johannes de Leeuw. Op 29 maart 1928 gingen ze trouwen.

Fons Leysen zeven jaar oud, 1914.

Marie de Leeuw
Maria Cornelia (Marie) werd geboren op 12 september 1906 in Schoorldam, als dochter van de smid. Marie had een oudere broer Sijfardus Willem (Syfardus) die in 1894 was geboren. Hij nam de smederij in Schoorldam in 1937 van zijn vader over.
Vader Johannes was in 1864 in Keinsmerbrug geboren als zoon van de smid Sijvert de Leeuw (geboren in Opperdoes) en moeder Heiltje Verkroost, in 1867 geboren te Schermerhorn. Omdat moeder Heiltje al in 1909 overleed, trouwde haar vader met Maria Elizabeth de Waal, geboren in 1865 te Koedijk. Ook zij overleed al snel en wel in 1920. Gevolg was dat Marie al op vijftienjarige leeftijd het huishouden moest gaan doen.

Fons en Marie met moeder Louisa Leysen van de Cruys omstreeks 1928.

Marie de Leeuw zes jaar oud,1912.

De smederij van Sijvert de Leeuw (1841-19170) en Maartje van Eeten (1841-1908) in Keinsmerbrug, 1900.

Smederij van Johannes de Leeuw, Sluisweg 10 in Schoorldam, Syfardus de Leeuw staat voor de smederij.

Steenfabriek Schoorldam, Rijksweg 42.

Kwekerij 'Duinbosch' (Tammo Medendorp sr.).

Smederij in Schoorl

In 1928 gingen Fons en Marie trouwen en vader Johannes kocht een smederij voor ze. Ze konden kiezen uit twee op dat moment te koop staande smederijen, namelijk één in Nieuwe Niedorp en één in Schoorl. De keuze viel op Schoorl. De smederij in Schoorl, Heereweg 6, stond op een plek in het centrum, waar al eeuwenlang allerlei soorten neringdoenden hun brood hadden verdiend.
In 1645 was Joost Cornelisz. daar waard in de kroeg 'De Romein'. Geen gekke plaats overigens, want de kroeg stond langs de Paardenmarkt, centrum dus van markten van gewassen en vee.
Tot in 1801 moeten de verschillende eigenaren nog steeds kroegbaas geweest zijn, want toen in dat jaar Jacob Boer het pand voor *ƒ* 250,- kocht is er nog steeds sprake van een erf genaamd 'De Romein'.
Als in 1916 Hildebrand Siewertsz. eigenaar wordt voor *ƒ* 360,- is er sprake van een woon-en winkelhuis.
In 1830 Koopt Sjoerd Blok huis en erf, hij is schipper van beroep.

Dan koopt Klaas Hoebe omstreek 1860 het pand. Hij zal degene zijn die er een smederij is begonnen. Zoon Martinus Hoebe sloopt in 1897 gedeeltelijk huis en smederij.

V.l.n.r.: links het nog bestaande huis op Heereweg 26, 'De Rustende Jager' op Heereweg 18, de smederij van Hoebe op Heereweg 6 en aan de overkant de doorrijstal van 'De Roode Leeuw', ± 1905.

V.l.n.r.: bakker Willem van der Wal, Heereweg 7 en rechts de smederij van Klaas Hoebe, Heereweg 6, hoek Heereweg en Paardenmarkt.

In 1908 koopt Jaab de Jong de smederij, sloopt het en bouwt in 1911 het nu nog steeds bestaande pand. Links was de smederij, in het midden de potten-en pannenwinkel en rechts het woonhuis met een tuintje ervoor. In 1924 bouwt Jaap de Jong een garage aan het pand langs de Paardenmarkt en begint hij samen met Bas Glas de busonderneming Alkmaar-Schoorl-Petten (al in 1921 gestart).

Links de smederij met Jaap de Jong sr. en zoon Johan, voor het woongedeelte rechts is nog een tuintje.

In 1928 verkoopt Jaap de Jong de nog nieuwe smederij en woonhuis aan Johannes de Leeuw en nemen Fons en Marie Leysen-de Leeuw hun intrek in het pand. Na in een aantal jaren de koopsom afgelost te hebben aan hun vader worden zij in 1937 eigenaar.

De Schoorlse buurt rond 1928

Toen Fons en Marie hun winkel en smederij begonnen zag de buurt er totaal anders uit en het lijkt mij leuk om daar een beeld van te schetsen.

Advertentie van Jaap de Jong, Heereweg 6, 1926.

Links 'De Roode Leeuw (al met restaurant), rechts op Laanweg 1 de rentenierswoning van Jan Frans, daarnaast de kruidenierswinkel van Maarten van Teulingen, Heereweg 2.

Op de hoek van Heereweg en Laanweg, waar nu café-restaurant 'De Viersprong' is (Laanweg 1), stond de in 1908 door Jan Frans gebouwde rentenierswoning. De woning werd toen nog net door hem bewoond.

Daarnaast op Heereweg 2 stond het in 1910 door Pieter Rens Waiboer gebouwde pand. De weduwe Duin had er toen haar kruidenierswinkel. Al in 1930 begonnen Maarten van Teulingen en Grietje-buur er hun kruidenierswinkel.

Kruidenierswinkel van de weduwe Duin, Heereweg 2.

kruidenierswinkel van Maarten van Teulingen, Heereweg 2.

Daarnaast was op Heereweg 4 de woning van K.P. Zuurbier die het pand van 1911 in 1932 overdeed aan Pieter Hagen die er een winkel in comestibles begon.

Achter op de Paardenmarkt stond een dubbel woonhuis met o.a. Marees als bewoner.

Het dubbele woonhuis achter op de Paardenmarkt, Heereweg 14-16.

'De Rustende Jager' ten tijde van Nic Schuijt, geheel links het woonhuis, daarvoor het café, midden de plaats waar later de Boerenleenbank was gevestigd en rechts de entree van de zaal.

Op de hoek van Paardenmarkt stond café 'De Rustende Jager' van Jaap Schuijt. In 1927 had Schuijt, huis, café en toneelzaal verbouwd.

Links 'De Rustende Jager' en rechts de smederij van Fons Leysen.

Aan de overkant van de Heereweg had je ‘De Roode Leeuw’ toen eigendom van Tijmen Timmerman. Hij had het oude pand in 1907 afgebroken en een nieuw koffiehuis en logement gebouwd, en sinds 1922 aan de achterzijde uitgebreid met garage en stal (‘De Til’). Er was toen nog geen restaurant.

De oude ‘Roode Leeuw’ omstreeks 1900 met o.a. geheel links dokter Van de Pelt uit Bergen, in de deur Piet Timmerman sr. en zijn vrouw, naast haar dochter Grietje en geheel rechts zoon Tijme voor de doorrijstal.

Bouw van garage en stal, derde van rechts buurman, metselaar Adam Selhorst, 1922.

De nieuwe ‘Roode Leeuw’ met nog oude doorrijstal. Voor het café het gezin van Tijme Timmerman.

Met links de aangebouwde stal staat in de deuropening van de winkel Geer Beeldman-Jonker en daarvoor Kees Jonker.

Kijkers voor de etalage, rechts een woongedeelte.

Naast 'De Roode Leeuw' stond op Heereweg 5 een in 1885 gebouwde woning. Jan Pieter Beeldman (Piet) maakte er een groentewinkel van. Hij had het pand net in 1927 overgenomen van Adam Selhorst (metselaar). In het woongedeelte, rechts naast het winkeltje, woonde zijn zus Trui Mul-Beeldman.

De bakkerij van Simon de Jong op Heereweg 7 en 9. Op Heereweg 11 de woning van Jaap de Jong sr. en daarnaast op 13 en 15 het grote pand van Reyer van Esssen.

Op Heereweg 7 had Simon de Jong zijn bakkerswinkel. Willem van der Wal was zijn voorganger. Van der Wal verkocht zijn bakkerswaar nog over een opklapblad in de gang. Bakker de Jong begon er in 1922 een echte bakkerswinkel.

Het pand naast de bakkerswinkel op Heereweg 9, was ook van Simon de Jong. In 1936 werd er een nieuw pand gezet en Arie Bekker was de eerste huurder. Hij had er vanaf dat jaar zijn kapsalon. Ernaast op Heereweg 11 was Jaap de Jong gaan wonen nadat hij zijn smederij had verkocht. Het huis was nog nieuw want het was in 1923 gebouwd. Dan op Heereweg 13/15 stond het grote pand van Reijer van Essen. Waarschijnlijk was het pand omstreeks 1887 gebouwd. Arie Bekker had, voordat hij naar Heereweg 9 verkaste, in het linkerdeel van het pand zijn kapsalon. Later was daar omstreeks 1940 de groentenwinkel van Wietse Butter. Daarna had John Haasbroek er zijn fotowinkel. Het rechter gedeelte van het pand was woonhuis.

Op Heereweg 17 stond het in 1908 gebouwde huis van J.W. Strikker. De weduwe Strikker had er een pension.

Op Heereweg 21/23 stond een huis van Christina Jelgersma. Reijer Wognum en Grietje Oud waren de bewoners. In 1828 had er nog een school met woonhuis gestaan. In 1936 kwam er een geheel nieuw pand met links de schilder/drogist Cor de Leeuw en rechts de melkwinkel van Jan en Stien van der Plas-Gutter.

Links de woning van Jaap de Jong sr., daarnaast het pand van Reyer van Essen met daarin de kapsalon van Arie Bekker. Het woonhuis ernaast is dat van J.W. Strikker. Aan de overkant de benzinepomp van Jaap de Jong sr, en de winkel van Leysen.

Heereweg 15 van J.W. Strikker.

Het nieuwe pand op Heereweg 21/23 met de drogisterij van Cor de Leeuw en de melkhandel van Jan van der Plas.

De smederij

De smederij was oorspronkelijk de spil van het bedrijf van Fons en Marie Leysen-de Leeuw. Behalve de ingang aan de voorzijde was er ook een ingang aan de kant van de Paardenmarkt. De trouvaille, waar de paarden werden beslagen, was binnen. Er was een grote werkbank met twee schroefbanken. Een kachelpijpenwals. De kachelpijpen werden zelf gemaakt door ze in de wals te rollen en daarna te nagelen (de kachelpijp-bochten werden al fabrieksmatig gemaakt). Er was een elektrisch aangedreven smidse met aambeeld en een grote serie voorhamers. Er was een elektrische boormachine en er kon elektrisch en halogeen gelast worden. De elektrische apparaten werden gevoed door één elektromotor. Met behulp van langs het plafond ver-

Fons Leysen aan het lassen.

Fons Leysen op de bakfiets voor zijn smederij. Het rechter gedeelte van het pand is al winkel geworden.

legbare banden werden die machines aangedreven. Er was verder een grote, in een waterbak ronddraaiende slijpsteen om messen, sijzen, e.a. gereedschap te slijpen. In de winter werden er ook veel schaatsen geslepen. In de vloer was een grote oude originele molensteen ingemetseld. Hierop kon je de houten wagenwielen leggen om ze te voorzien van nieuwe ijzeren banden. Het was een spannende precisie klus, want nadat de net passende ijzeren band uit het vuur van de smidse kwam moest die band om het houten wiel gelegd worden en tijdens het krimpen van het ijzer exact muurvast komen te zitten. De as van het wiel lag dan in het gat in het midden van de molensteen. De activiteiten in de smederij waren legio, want niet alleen de paarden werden beslagen en hun hoefijzers in het vuur pasklaar gemaakt, maar ook werden er de prachtige ijzeren erfafscheidingshekken, ijzeren poortjes, ijzers onder sleeën en hobbelpaarden, enz. gemaakt. Een heel belangrijk onderdeel van de bezigheden bestond uit het repareren van allerlei dingen, waarbij kachels en fietsen een onderdeel vormden. In het voorjaar werden bijvoorbeeld de kachels bij de mensen opgehaald en werden er nieuwe stenen wanden in die kachels aangebracht en nieuwe mica raampjes ingezet.

Frans Leysen met het hobbelpaard, waarvan opa Johannes de Leeuw de ijzers had gesmeed.

Links de bezinepomp van garage De Jong, smederij en winkel van Leysen op Heereweg 6, op heereweg 5 groentenboer Beeldman, bakker Dick de Jong op nr. 7, kapper Arie Bekker op 9, woonhuis Johan de Jong op 11 en op nr 13 fotohandel John Haasbroek.

Later werden dat glazen raampjes, ingebed in asbestkoord, waar nog lustig in werd geknipt en gesneden. Als de kachels klaar waren werden ze met katrollen naar de smederijzolder opgehesen en daar gedurende de zomer opgeslagen. In de herfst kwamen de kachels weer naar beneden en werden ze met de bakfiets weer bij de klanten afgeleverd. Tijme Timmerman en later Piet Timmerman jr. waren goede klanten, want aan de glijbanen, de schommels en draaimolens was heel wat reparatiewerk te verrichten.

Aktief

Fons Leysen was erg aktief in het verenigingsleven. Zo was hij aktief in de voetbal als oprichter, speler in het eerste elftal, keeper, trainer en voorzitter. Ook zijn broer Louis Leysen zat bij de Schoorlse voetbal.

De gymnastiekvereniging 'Olympia' was zijn passie, samen met zijn vrouw Marie. Fons was twaalf jaar voorzitter van 'Olympia'.
Ook was hij voorzitter van de oudercommissie van de O.L.S in Schoorl en samen met meester

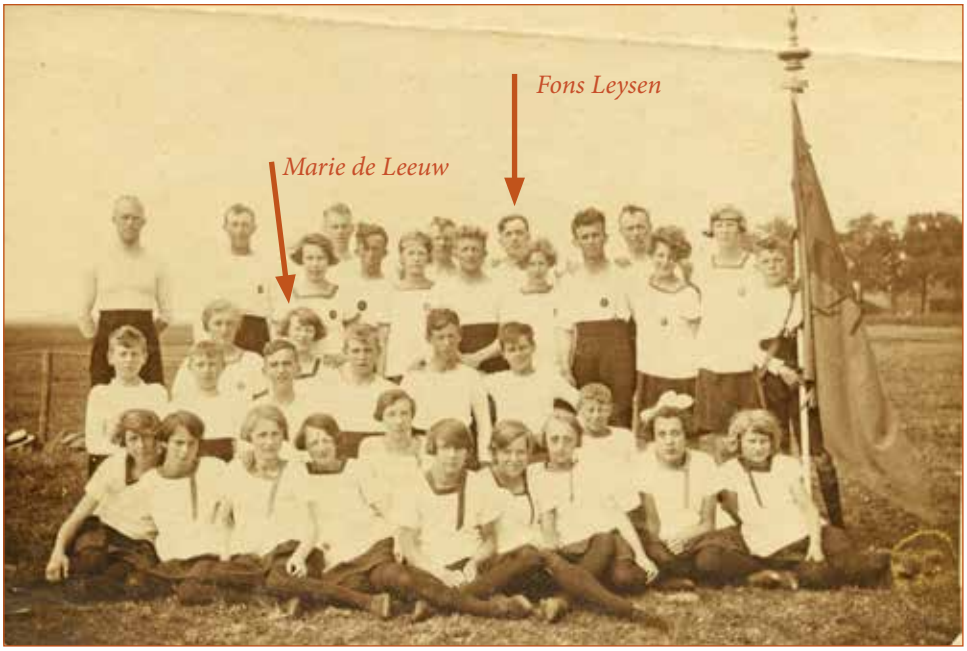

V.l.n.r.,staand: Jan Mooy, Blankestein, Ype Minkema, Jan Korver, Mathijs de Leeuw, ***Fons Leysen****, Chris v.d. Kolk, Lou Schotvanger, Huug Louwerman, Nic Kuiper, Gerrit Selhorst, Floris Schermer, Arie Kruit, Knielend:* ***Louis Leysen****, Adriaan Kroon, Jaap Korver, Kees Stroker, Gert Hoogvorst, Lou Schotvanger, jr., Sijf de Leeuw, Hannus Leeuwenkamp, Klaas Wildeboer, Arie Schermer, Cor de Leeuw, Nic Duin, Willy Mundt, zittend: Cor v.d. Oord, Kees Damiaans, Dirk Sevenhuizen, Jo de Leeuw, Piet Korver, Nico Hoogland, Siem Damiaans, Jan Lemkens, Piet Gutter, Piet Strikker, Jan Postumes, Piet Bakker, Jan Vet, v.Eeten, ?, Piet Schotvanger, Henk Vet, Arie v, Buuren en Marian Schermer.*

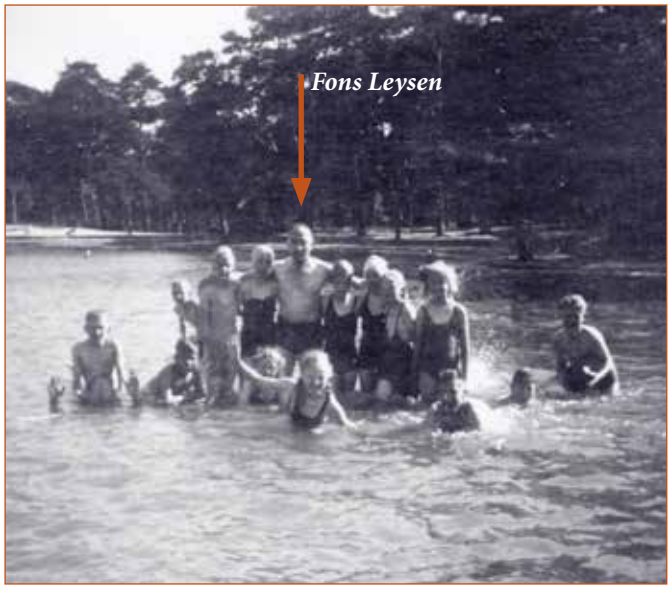

*Eerste elftal Schoorlse Voetbal Vereniging. v.l.n.r.: boven: Floris Schermer, scheidsrechter, Nic. Duin, ?, **Fons Leysen**, Lou Schotvanger, Teun Leeuwenkamp, Sjouk Westra, Tijs de Leeuw. Midden: Hannus Leeuwenkamp, Piet van lienen, Cor de Leeuw. Onder: Huug Lauwerman, Nic. Kuyper, **Louis Leysen**.*

Maars begeleider van de schoolreisjes. Verder zat hij in het bestuur van de Middenstandsvereniging van Schoorl centrum. Zijn laatste bestuurlijke functie was het voorzitterschap van de eerste gemeentelijke Sportraad, dit op verzoek van de toenmalige wethouder Han Meijer.
Behalve als smid had Fons Leysen ook nog een praktijk als magnetiseur.
Zowel aan huis als in Akersloot behandelde hij op vaste dagen in de week zijn patienten.

Gymnastiekvereniging 'Olympia'.

Fons Leysen als begeleider bij schoolreisjes.

Verbouwingen

Verbouwingen zijn er talloze geweest. Al vrij snel werd de winkel uitgebreid met het woongedeelte rechts in het pand. De vervangende woning kwam achter de winkel en daaraan werd een serre gebouwd. Weer later werd het kantoortje achter de oorspronkelijke winkel bij de winkel getrokken. In 1963 werd het voorste gedeelte van de smederij aan de Heereweg kant, ongeveer een kwart van het totaal oppervlak, bij de winkel getrokken. De smid bleef enkel nog fietsonderhoud en verhuur doen. In 1969 kwam daaraan ook een einde en werd het overige deel ook bij de winkel getrokken. Eind 1995 werd de tegen het pand aangebouwde garage van Jaap de Jong jr. gehuurd en ingericht als speelgoedwinkel, onder de vlag van Intertoys.

De winkel

Toen Marie Leysen-de Leeuw, met de toen nog kleine winkel begon, voor in het midden van het pand, bestond de handel nog voornamelijk uit eenvoudige huishoudelijk artikelen, als potten, pannen, bestek en serviesgoed. Ook werden er al snel fietsen van het merk Gazelle verkocht en alle soorten kachels.

Maar daar bleef het zeker niet bij. Speelgoed en souvenirs werden al snel belangrijke verkoopartikelen. Ook boeken, en vooral kinderboeken, werden een onderdeel van het assortiment. Wat ik mij nog van die souvenirs kan herinneren, waren niet alleen de delftsblauwe vazen en bordjes en souvenirlepeltjes met wapen en molen van Schoorl. Maar ook de meest vreemde anderen dingen met plakplaatjes van Schoorl erop. Een bestseller was o.a. een Venetiaanse gondel met lampje, lichtblauwe en roze schelpjes en een grote Sint Jacobsschelp met een plakplaatje van Schoorl erop.

De winkel tijdens de sloop van Heereweg 13/15.

Serre aan het woongedeelte achter de winkel. De winkel zit hier nog alleen in het midden en rechter deel van het pand want links is nog de smederij.

Tineke Ens voor de serre, aan de overkant het pand van Arie Bekker.

Frans Leysen in het rechterdeel van de winkel.

Jaap de Jong en Tineke Ens voor de ingang van de winkel.
Er waren nog etalagekasten met schuifdeuren van glas in lood.

Verbouwing 1962, de oorspronkelijke deur naar de smederij wordt weggewerkt.

Alphons J.H.,vader Frans Leysen en Jaap Kuiper openen de in 1962 verbouwde winkel.

Zuidzijde van de winkel.

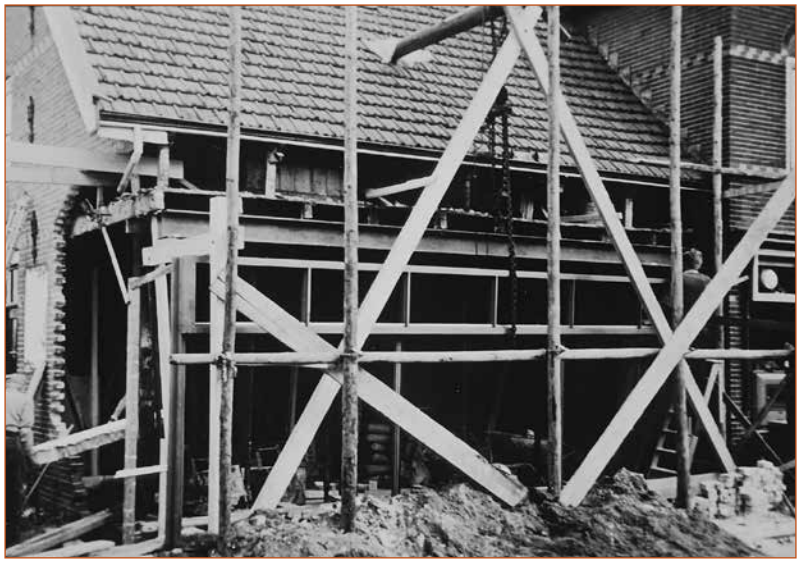

Kantoortje (linksachter) bij de winkel voor het serviesgoed.

De smederij komt bij de winkel.

Serre bij de winkel.

Opening nieuwe winkel; de aannemer, Geer Beeldman, Inie Leysen-Dijs, Auk Dijs-Venekamp, Freek Dijs, Henk Dijs sr., Alphons Leysen, Marie Leysen-de Leeuw, Fons Leysen, achter: aannemer, Giel v.d. Garde, Frans Leysen.

Noordzijde (voorheen smederij).

Zuidzijde (voorheen serre).

Fons Leysen voor de smederij die gaat verdwijnenL

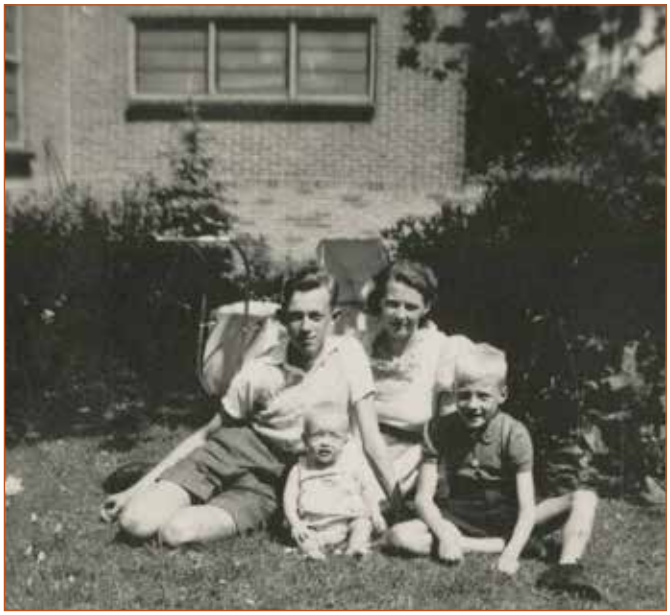

Frans leysen voor de nieuwe winkel.

woning en tuin achter de winkel

Frans en Hans Leysen voor de keukendeur, de waterpomp, zinken teilen en emmers, deur naar de bijkeuken.

Frans, Marie, Fons, voor: Alf en Hans, op de achtergrond de derde garage van De Jong.

De achtergevel met serre, kamer en keukendeur.

Fons Leysen, op de achtergrond de achterzijde van de tweede garage van De Jong. De bank werd gemaakt door Johannes de Leeuw.

Frans Leysen, hopman bij de padvinderij van Schoorl, op het bruggetje over de vijver.

Opa Johannes de Leeuw met Hans Leysen.

Marie Leysen-de Leeuw met het kippenhok achter in de tuin.

Verjaardag in de kamer met gordijn voor de ingang van de serre. Inie Leysen-Dijs, Nel Ens, mw. Wardenaar, mw. Wagenaar, Marie Leysen-de Leeuw.

50 jaar Fa. Leysen

50 JAAR FA. LEIJSEN IN SCHOORL

SCHOORL: Overweldigend was zaterdag de belangstelling voor de viering van het 50-jarig bestaan van de fa. Leysen.
Zeer velen waren gekomen om de familie Leysen te feliciteren met deze mijlpaal en de heer en mevr. Leysen sr. met hun 50-jarig huwelijksfeest. Fanfare De Vriendschap bracht een serenade, iedere bezoeker kreeg een consumptie en een presentje, kortom het was zaterdag een en al gezelligheid in het centrum van Schoorl.

Het begon allemaal in 1928. Toen trouwde de uit België afkomstige Fons Leysen - smidsknecht bij De Leeuw op Schoorldam - de dochter van zijn baas (Marie de Leeuw) en nam de smederij over van de Fa. de Jong in het centrum van Schoorl, aan de Paardenmarkt.
De smederij met aanverwante werkzaamheden zoals loodgieterswerk enz. was toen hoofdzaak en alleen een klein gedeelte van het pand werd benut als winkel waar mevr. Leysen allerlei huishoudelijke artikelen verkocht.
In de afgelopen 50 jaar is de zaak zo'n 5 keer verbouwd en vergroot, waarbij de winkel een steeds groter aandeel opeiste.

In 1951 kwam zoon Frans Leysen in de zaak en in 1969 nam hij het bedrijf van zijn ouders over. Dit is dan heel beknopt de geschiedenis van de 50-jarige zaak Leysen in Schoorl. Een zaak die zich al die jaren wist te handhaven door hard te werken en zich aan te passen aan de wensen van het publiek. Zo is men ook nu nog in staat de kliënten een groot assortiment artikelen aan te bieden, wat varieert van luxe en huishoudelijke artikelen tot een grote afdeling boekhandel.
Wij van De Duinstreek feliciteren de fam. Leysen van harte met dit jubileum en wensen hen veel sukses in de toekomst.

S.L.

Duinstreek,
Siem Leegwater.

Tien prachtige etalages.

Fanfarecorps 'De Vriendschap' brengt een serenade. In de deur; Marie, Frans Inie en Fons

Jo de Leeuw, voorzitter van het fanfare en volle neef van Marie Leysen-de Leeuw, spreekt de jubilarissen toe.

Marie Leysen-de Leeuw, Frans Leysen, Inie Leysen-Dijs en Fons Leysen.

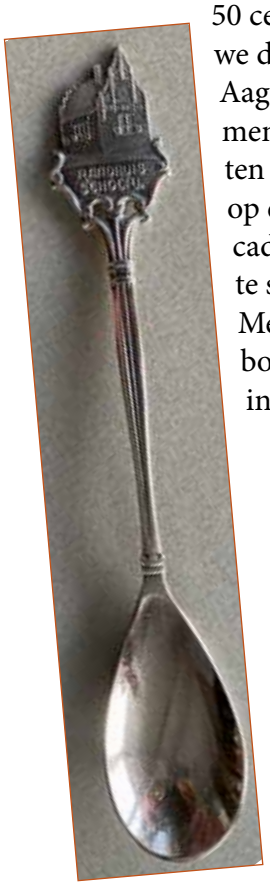

Leuk vond ik de boomschorsen met foto's van Schoorl erop geplakt. In de winkel stond ook nog een grote glazen kast met bijouterieën. Verder was de 'basis vlieger' een topper. De familie zette zelf elk jaar grote hoeveelheden zelfbouwpakketten in elkaar.

Een bijzonderheid was de actie om zegeltjes van 50 cent te sparen. Elke maandag gingen we de gemeente rond. Van Schoorldam, Aagtdorp en Groet tot Camperduin. De mensen kochten dan de zegeltjes, plakten ze in een boekje. De laatste zegel op een pagina van *f* 12,50 kreeg men cadeau, om zo voor meestal Sinterklaas te sparen.
Met Sinterklaas werd er op de zolder boven de winkel een Sinterklaastafel ingericht.

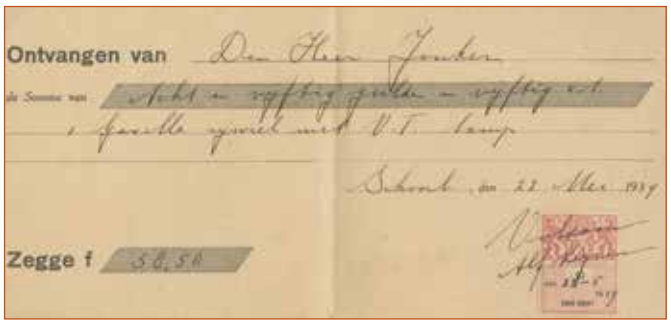
De etalages van Frans Leysen waren altijd echte kunstwerken. De etalages bij het 50-jarig jubileum waren prachtig. Die ene etalage met die enorme zweef van mecano, door broer Hans gemaakt, met in de zweefbakjes een collectie poppen staat mij nog altijd in het geheugen gegrift.

Personeel
Veel, voornamelijk meisjes, hebben in de winkel gewerkt. Vaak bleven ze heel veel jaren. Compleet zal ik zeker niet zijn, maar ik herinner me:
Afra van Diepen, Alie Hopman, Gré Pool, Iet Nieuwland, Wil Kuyt, Angela Bakker, Hennie Piet, Erik Garling, Jannie Dekker, Mirjam Mulder, Mariska Zoon, Miranda Martens, Marloes Fuchs, Christine de Wit, Simone Wever, Lisette de Groot, Anja Koopman, Henny Schouten.

De laatste ploeg bestond uit Miranda Brouwer (30 jaar dienst), Lisette de Groot (20 jaar dienst) en Henny Schouten (12,5 jaar dienst).

Gezin

Fons en Marie Leysen hadden drie zoons. Frans (1929), Hans (1937) en Alf (1944).
Frans hielp al in de winkel bij zijn moeder, vanaf dat hij zijn dienstplicht op een drietonner in België had verricht. In 1969 nam hij samen met zijn vrouw Inie Leysen-Dijs (1926) de winkel over.
Hans ging naar de suikerschool in Amsterdam en kreeg een baan op de kartonfabriek 'De Kroon' in Oude Pekela, hij trouwde met Bets Wardenaar. Alf moest na de middelbare school eerst in dienst en werd, op zijn verzoek, ondergebracht bij de geneeskundige troepen. Na zijn diensttijd studeerde hij economie aan de UVA in Amsterdam en werd leraar economie aan de RSG in Enkhuizen. Met eerst Henk Jellema als compagnon startte hij uitgeverij Pirola, welke uitgeverij hij nog altijd met zijn partner Kees Blom voortzet. Vader Fons Leysen bleef tot 1950 Belg, met als gevolg dat Frans in België in dienst moest. Gelukkige bijkomstigheid was dat Frans niet naar Nederlands-Indië werd uitgezonden.

Stand op de fany fair in 'De Rustende Jager'.

Frans Leysen in zijn stand op de braderie.

Frans Leysen ook een verenigingsman

Toen Frans en Inie in 1951 trouwden waren ze beiden bij de padvinderij. Frans als hopman in Schoorl en Inie als akela in Bergen. Dat was dan ook de plek waar zij elkaar leerden kennen.

trouwen

1951, Frans Leysen en Inie Leysen-Dijs verlaten de Ruïnekerk van Bergen. Alf Leysen en Anneke Dijs zijn bruidsjongen en bruidsmeisje.

Frans verlaat het ouderlijkhuis.

Frans in hetzelfde, door opa De Leeuw gesmeedde poortje, maar dan nog op vierjarige leeftijd.

padvinderij

Frans en Inie Dijs.

Behalve bij de padvinderij zat Frans, net als zijn vader, ook bij de gymnastiekvereniging 'Olympia'. De vereniging waar Frans verreweg het langst lid van is geweest, was de toneelvereniging 'Ons Genoegen'.

De repetities en uitvoeringen werden gehouden in 'De Rustende Jager' en later in 'De Blinkerd'. Frans was niet alleen toneelspeler maar vervulde ook verschillende funkties in het bestuur, waaronder dat van voorzitter.

Frans Leysen (boven midden), Trien Slot-Ens (onder links).

1935, een splinternieuw gymlokaal aan de Smeerlaan.

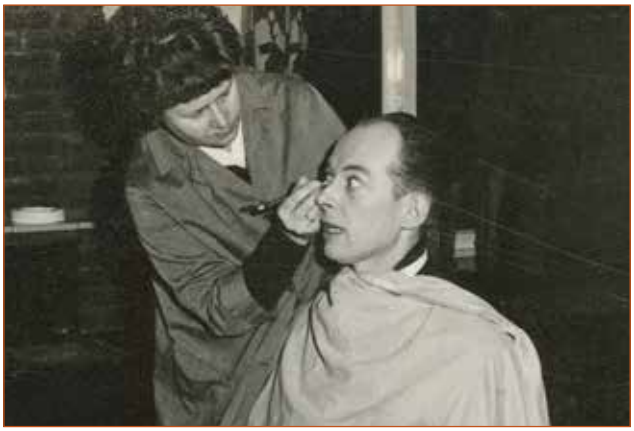

Nadat Jaap Kuiper zijn koninklijke onderscheiding had uitgereikt gekregen door burgemeester Bergh, krijgt hij middels voorzitter Frans Leysen ook nog een oorkonde van de toneelvereniging.

Staand: Kees Kooge, Sijf de Leeuw, Piet Sevenhuizen, Frans leysen, Jan Wittebrood, Wim Limmen, zittend: Immie Beeldman, ?, Hanneke Koeten, Nel Wittebrood

Frans word geschmienkt

Ons Genoegen: Jannie Weeshof, Dick Broersma, Martha Koeten, Frans Leysen, Jaap Kuyper, Wil Sevenhuijsen, Guus Wilbers, Arie Bakker, Hanneke Koeten, Immie vd Garde, Nel Wittebrood

Immie Beeldman-v.d. Garde en Frans Leysen achter de coulissen.

Vader Fons Leysen feliciteert Rabobank bestuurslid Frans Leysen met het 75-jarig jubileum van de Rabobank. Verder Jan Beeldman en Gosse de Boer.

Bij de Rabobank was Frans vijftig jaar in het bestuur en dat was mede reden dat hij door de koningin tot de Orde van Oranje Nassau werd benoemd. Burgemeester Quant speldde hem de orde op. Ook zat Frans jarenlang in het bestuur van het 'Zaken Centrum' en ook daar was hij o.a. voorzitter.

Koninklijke onderscheiding voor Frans Leijsen

30 april

● *Fr. Leijsen kreeg een zilveren eremedaille en wordt hier gefeliciteerd door zijn echtgenote. Burgemeester Quant kijkt voldaan toe.*

Een zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, viert tijdens lintjesregen ten deel aan onze plaatsgenoot Frans Leijsen van de gelijknamige winkel en boekhandel. Leijsen kreeg zijn onderscheiding voor zijn grote verdiensten voor het plaatselijke verenigingsleven en het bankwezen. In het gemeentehuis werd het zilver hem opgespeld door Schoorls burgemeester L. Quant. Deze vertelde, dat Leijsen al vanaf 1951 zijn detailhandelszaak voert, aanvankelijk samen met zijn vader. Later zelfstandig met zijn echtgenote en nu al weer enige tijd samen met zijn zoon Alfons. De bestuursfuncties van Leijsen logen er ook niet om: Bestuursfunctie Zakencentrum Schoorl van 1963 t/m 1988, secretaris van 1963 t/m 1983, voorzitter van 1983 t/m 1988. Bestuursfunctie Rabobank 'Bergen-Schoorl', b.a. te Schoorl van 1956 t/m heden. Functie in het bestuur; secretaris bestuursfunctie toneelvereniging van 1954 t/m 1976, voorzitter 'Ons Genoegen' van 1966 t/m 1970-, bestuurslid 'Vat 70' van 1970 t/m 1976. Bloemen en woorden van waardering waren er voor Leijsen van Theo Voogt namens de RABO bank en van Siem van Langen namens het Schoorlse Zakencentrum. Leijsen heeft zich tweeduizend 'werkuren' voor de plaatselijke bank ingezet. Voor het zakenleven had hij zich doen gelden als een integer altijd luisterend figuur, een man van compromissen.

Toen Hans als Belg als soldaat naar de Kongo dreigde uitgezonden te worden werd Fons snel Nederlander en kon Hans in Nederland zijn dienstplicht vervullen. Alf was de klos, want normaliter zou je als derde jongen uit een gezin vrijgesteld zijn van de militaire dienst, maar hij was pas de tweede Nederlander en moest dus op voor zijn nummer.

Frans en Inie kregen één zoon Alphons (1957). Alphons trouwde met Yvonne Stam en zij vormden al snel een maatschap. Alphons en Yvonne kregen vier kinderen: Maaike (1986), Louis (1987), Anne (1990) en Reijer (1992).
Een dieptepunt in de winkelperiode van Alphons en Yvonne was de brand van november 1985. In de garage van Jaap de Jong was brand ontstaan. De brand sloeg al snel over naar de bovenverdieping van het pand van de familie Leysen. De hele bovenverdieping, waar gewoond werd, brandde uit. De totale inboedel, inclusief die van de winkel, ging verloren. Binnen de korts mogelijke tijd werd een noodwinkel ingericht en kon de handel weer doorgaan.

In 1978 startte Frans en Inie een boekwinkel onder de Bruna vlag achter in het pand van 'de Rustende Jager'. Yvonne, die nét haar school had afgerond, kreeg daar een vaste baan. Het succes dat met de Bruna franchiseformule werd gerealiseerd leidde er mede toe dat uiteindelijk ook Alphons besloot

Alf Leysen mag een oefening naar Schoorl organiseren en staat hier met zijn ambulance-auto voor de winkel, 1968.

Eerste generatie: Fons, Frans, Alf, Marie en Hans Leysen

Tweede generatie: Poes, Alphons, Frans en Inie Leysen

Drie generaties Leysen tijdens het trouwen van Alphons en Yvonne. Frans en Inie Leysen-Dijs, Alphons en Yvonne Leysen-Stam, Fons en Marie Leysen-de Leeuw.

derde generatie: Anne, Yvonne, Reijer, Maaike, Alphons en Louis Leysen

zijn studie te stoppen en als ondernemer verder te gaan. Vanaf 1984 werd de boekwinkel weer geïntegreerd in de zaak op Heereweg. Dat kon gerealiseerd worden nadat met een grondige verbouwing, waarbij het gehele pand van een nieuwe staalconstructie werd voorzien en het achter het pand liggende woongedeelte bij de winkel werd getrokken. In 1996 startte Alphons en Yvonne met de franchiseformule Marskramer naast super De Boer in het nieuw gebouwde 'Rode Leeuw' complex.

Het pand na de brand en de daarop volgende uitverkoop.

weekblad
de duinstreek

WOENSDAG 27 NOVEMBER 1985

REDAKTIE "DE DUINSTREEK"
Stationsstraat 1, Bergen, Tel. 02208-97220
Advertentieprijs 45 ct. per mm
Kontrakten speciale tarieven
Kwr. Postbus 189, 1860 AD Bergen

Uitgave van: B.V. Noorderpers Hoorn

Drie dagen na de brand werd er weer gewinkeld

De Leijsens veren op en komen terug

SCHOORL – Ze stunden als aan de grond genageld. De Leijsens. Van het ene op het andere moment. Brand! Een gil door merg en been. Brand! Het huis, de woning, winkel, magazijn. Alles zou in vlammen kunnen opgaan. Maar het kan ook nog veel erger. Vijf meter van de plek waar de vlammen hun oorsprong hebben, staan de benzinepompen. Het Schoorlse centrum; er staat een harde oostenwind. Je moet er niet aan denken, maar in een flits zie je het allemaal voor je. Het is allemaal verzekerdenwerk. Terug naar de realiteit. De tegenwoordigheid van geest. Wat te doen? Redden wat er te redden valt? Onbegonnen werk. Daarvoor grijpen de vlammen te snel om zich heen. De honden! De twee honden zijn nog boven. Maar die geven zich niet één, twee, drie „gewonnen". Onder elke arm één worden ze de trap afgesleept, via de winkel naar buiten. Naar de buren. Daar zijn ze veilig. Veel gaat er verloren. Een tot de nok gevuld magazijn brandt uit. Alle boeken en kantoorbenodigdheden „verzuipen". Veel rook- en waterschade. Een afschuwelijke ervaring. Een triest beeld. Maar nog geen drie dagen na de brand gaat het eerste speelgoed, gaan de „wat rokerige" huishoudelijke artikelen weer over de toonbank. En met een blij gericht. Want zo zijn de Leijsens. In de boekenafdeling de schaarse resten van de hele uitstalling. Aan de andere kant op vrijdagochtend alweer de talloze transacties. Het zaken doen gaat door...

Vorige week zinsdagmiddag: garagehouder Jaap de Jong handelt met een expert een aantal schadegevallen af. Nog geen vijf minuten tevoren heeft hij zijn kantoortje verlaten. Het kantoortje, dat grenst aan de garage aan de Schoorlse Paardenmarkt. In het kantoortje staat een gaskacheltje. Hetzelfde kacheltje, dat er de oorzaak van is, dat even later de vlammen naar alle kanten schieten. Vlammen, die, als zij de kleine ruimte van administratieve zaken van De Jong hebben verlaten vrij spel spelen. En voortgestuwd door de harde oostenwind zo'n hitte tegen de brandmuur, die de bedrijven van De Jong en Leijsen scheiden, veroorzaken, dat een ramp onafwendbaar lijkt.

Schuimblusser

Rob Boss van restaurant „De Rustende Jager" ziet wat er gaande is. Hij slaat alarm. De brandweer wordt gebeld. Jaap de Jong grijpt naar de schuimblusser. Een tweetal apparaten wordt leeggesproten. Letterlijk een druppel op een gloeiende plaat. Emmers water en tuinslangen helpen evenmin. Het boven de winkel gelegen magazijn van Leijsen wordt een prooi van het gewelf. Het Schoorlse centrum wordt opgeschrikt. Brand! Iedereen wacht op de brandweer. Minuten lijken uren te duren. Dan horen de sirenes. Met groot materiaal gaan vele brandweermannen uit de hele omtrek de vlammen de lijf. En met succes, erger wordt voorkomen.

Intussen lijkt het erop alsof heel Schoorl is uitgelopen. Het centrum ziet zwart van de rook; zwart van de mensen. Onder vele bonderden ogen speelt zich een menselijk en zakelijk drama af. Drie generaties Leijsen moeten lijdzaam toezien, hoe hun zaak op het punt staat in vlammen op te gaan. Wat met hard werken is opgebouwd, dreigt in luttele minuten met de grond te worden gelijk gemaakt. Toch... in alle ellende... zal het meevallen. Want als de spuitgasten de brand onder controle hebben, als later het „brand meester" wordt gegeven, speelt bij de familie Leijsen de tekst van de huis-aan-huis-folder al door het hoofd. Er moet weer gewinkeld worden. Sint-Nicolaas staat voor de deur en direct daarna is alles gericht op het kerstgebeuren.

Bladen koffie

Buiten is het bitter koud. Het blusswater bevriest op het wegdek. Ontmoetenden komen aandragen met dampende koffie. Die gast erin als koek. Mensen vergapen zich aan de brand. Zo'n uitslaande fik geeft altijd iets zinisters. Maar ook de spanning is er. De sensatie ook. De lach en de traan. De vragen, de speculaties. Het hoort er allemaal bij. Het beeld rond het leed van anderen. De beide honden van Leijsen slaan het niet-begrijpend vanachter de ruiten bij de buren gade. Wat gebeurt er toch allemaal? Maar dan, wanneer de rook is opgetrokken, alle kijkers naar huis en hoard zijn, dan leren de gedupeerden hun ernstige situatie kennen. Dan is er die troost, de bemoedigende schouderklop en de spontane gastvrijheid van de hele buurt. Immers, de woonruimte van Arie en Yvonne Leijsen is vrijwel onbewoonbaar geworden. Ze krijgen onderdak bij de buren: Met de boekhandel kan worden uitgeweken naar „De Rustende Jager". Tijdelijke opvang bij alle bedrijvigheid vinden de Leijsens bij „De Bus" en „De Viersprong". Er wordt dag en nacht gewerkt. Schoorlse aannemers zijn direct beschikbaar en bereid om de winkel weer bedrijfsklaar te maken. De verzekeringsmaatschappij stuurt meteen de nodige mensen om schade op te nemen en te zorgen voor de „grote schoonmaak". Van alle kanten komen blijken van meeleven. Hulp wordt aangeboden. Vaak bij het ontmoedigde af. Oude mensen, die opbellen met de vraag of ze kunnen helpen schoonmaken, kop en schotels afwassen, speelgoed reinigen. Het doet de Leijsens goed. Donderdagavond heel laat is een tussenbalansje opgemaakt voor de verzekering. De voorraad, die wasmij of geen schade heeft opgelopen, staat genoteerd. Van het kleinste poppetje tot de grootste bloemenvaas. Het gaat er allemaal uit voor spotprijzen. Na 7 december komt deze winkelruimte vrij voor de kerstuitstalling.

Folder

Eerder, op donderdagmiddag, was de folder van Leijsen al door heel Schoorl gecirculeerd. De uitnodiging naar het publiek. Het contact bewaren met de grote klantenkring. Dat is belangrijk. Natuurlijk, de maatschappij komt over de brug. Leijsen kan met de armen over elkaar afwachten. De „financiële strop" zal nagenoeg nihil zijn. Maar die instelling druist in tegen hun mentaliteit. Vandaar de „grep" naar Schoorl via het huis-aan-huis-pamflet.

„De brand was heilig", „Het spijt ons dat we juist nu vlak voor de Sint-Nicolaas u een paar dagen niet konden helpen (het klinkt als een verontschuldiging). Vanaf vrijdag totale uitverkoop. Vanaf maandag openen wij onze noodwinkel voor kantoorbenodigdheden en boeken in ons oude stekkie Paardenmarkt 24, achter de Rustende Jager."

En dan, relativerend: „Boetje roek, beetje stof, beetje vocht, maar meestal eigenlijk niets".

„Draaien", daar ben je zakenman voor. En dat geldt evenzeer voor garage De Jong. Ook daar heeft de brand, want letaldotte begon het op die plek, danig huisgehouden. Echter, gelukkig allemaal materiële zaken. De hele administratie verbrand en dagenlang zonder stroom waardoor de benzinepompen ook moesten sluiten. Maar vandaag wordt er weer gerepareerd, kan er weer worden getankt. En Leijsen? Trots werd de winkel in de nieuwe jas in februari van het vorig jaar nog aan den volke getoond. Het zal nu wel weer voorjaar worden. Maar tot die tijd zitten de Leijsens niet stil. Integendeel!

JOUKE MINKEMA

● De brand in al z'n hevigheid

● Lange rijen wachtende kopers op vrijdagmorgen

Benzinepompen geen gevaar

SCHOORL – Tijdens het blussen van de brand in het centrum van Schoorl hielden velen hun hart vast over de goede afloop door de aanwezigheid van een tweetal benzinepompen. De pompen staan op nog geen vier meter van het pand van Leijsen.

De angst van de vele omstanders is evenwel ongegrond. Het gevaar van ontploffing is nagenoeg nihil. Brandweercommandant D. Blom hierover: „In het andere geval zouden dergelijke pompen beslist geen plaats krijgen in een woonwijk. We hebben wel even een moment gedacht aan het afdekken met een schuimlaag maar dat bleek niet nodig. Met kleppen wordt het benzineverweervoir goed afgesloten, waardoor de kans op calamiteiten weg te cijferen is.

Uit te sluiten is het gevaar natuurlijk nooit maar in dit geval bebeefde men zich niet ongerust te maken".

Uiteindelijk werd 2002 de bovenwoning nog grondig gerenoveerd. Maar in 2011 met de opkomst van het online kopen bleek dat een Marskramer in Schoorl niet meer levensvatbaar was en bleef enkel de Bruna en Intertoys op Heereweg 6 over.

boekwinkel in het pand van de 'Rustende Jager'

9 Maart 1979.

Firma Leijsen opent boekhandel

SCHOORL — Op 26 april zal de firma Leijsen in het nieuwe winkelcentrum in Schoorl een kantoorboekhandel openen. De winkel zal worden gevestigd in de voormalige slijterij van de familie Roos van De Rustende Jager. De familie Leijsen krijgt in het pand, dat een vloeroppervlakte heeft van vijftig vierkante meter, de beschikking over veel meer tentoonstellings- en verkoopruimte, dan tot nu toe het geval is in de winkel aan de Heereweg. Als gevolg van deze maatregel kan grotere aandacht worden besteed aan de luxe en huishoudelijke artikelen, en vooral aan het technische speelgoed, waarvoor de vraag groter is dan het aanbod.

Die negatieve balans is er overigens ook steeds geweest ten aanzien van de boeken. Men moest het stellen met een beperkt assortiment, hetgeen dikwijls teleurstellingen met zich bracht. De combinatie van verkoopmogelijkheden in het huidige bedrijf van Leijsen werkt de nodige service ten opzichte van de klant dus niet in de hand. Dit heeft uiteraard niets van doen met de wijze waarop men bij Leijsen wordt geholpen. Gebleken is evenwel, dat het een niet met het ander kan samengaan om in meer opzichten tegemoet te komen aan de wensen van het publiek. Daarom worden het hele kantoorgebeuren en de boekhandel eind april gescheiden. Het boekenassortiment kan hierdoor worden uitgebreid tot het twee- of drievoudige. Ruime keuze in pockets, romans, kinder- en kookboeken, stripboeken en tijdschriften. En daarnaast uiteraard een grote sortering kantoorbenodigdheden. Het verkooppunt zal zeker niet te klagen hebben over belangstelling, omdat het nieuwe winkelcentrum steeds drukker wordt bezocht, hetgeen nog zal worden geaccentueerd door het voltooien in de loop van het jaar van het appartementencentrum, en verbetering van het gemeentelijk parkeerterrein. Leijsen houdt op woensdag 25 april open huis in zijn nieuwe zaak.

Leysen's

BOEKHANDEL

Boek- en kantoorboekhandel

Ter gelegenheid van de opening
op donderdag 26 april a.s.
SPECIALE FEEST AANBIEDINGEN:

Mensen in het hotel Vicky Baum voor	9,90
Onsterfelijke sprookjes voor	19,90
Het groot puzzle woordenboek voor	8,90
2 Kunstboeken samen voor	12,95
1 Telefoonklapper voor	4,95
10 Schriften voor	3,60
15 Schriften + geodriehoek + 3 ballpoints + passer voor	9,15
1 Multoband + 100 vel papier + 5 tabbladen voor	7,05

Aanbiedingen gelden zolang de voorraad strekt.

Paardenmarkt 24. Tijdens openingsuren tel. 3306.

Marskramer Duinvoetweg.

De Brunawinkel is daarna in 2014 nog voorzien van een volledig nieuw interieur zodat deze weer up to date was.
Op 1 november 2021 werd de zaak verkocht en was daarmee het tijdperk 'Firma Leysen' afgesloten.

Tegenwoordig 'Cherry Bikes' fietsenverhuur.

Speelgoed speciaal bij Leijsen

Door een ruime winkeloperatie, nu totaal zo'n 350 vierkante meter, heeft Leijsen in het hartje van Schoorl gestreefd naar een scheiding van boekhandel en speelgoed. Eerder verhuisde de afdeling huishoudelijke artikelen naar De Marskramer aan de Duinvoetweg. Een deel van de voormalige garage De Jong is nu bij de winkel getrokken. Meer en ruim overzicht, zestig vierkante meter erbij. Prettig winkelen, al dan niet moeders en vaders samen met de doelgroep, de kinderen, tussen het speelgoed. De speelgoed-speciaalzaak van Leijsen. Een lust voor het oog en een pure uitnodiging om inkopen te doen. Leijsen weet zijn onderneming overkoepeld door Intertoys Winkelformule. Vanaf morgen (donderdag) is de winkel voor het publiek open. En wat er rond die opening allemaal aan de hand is, zegt de grote advertentie, elders in De Duinstreek van vandaag.